

Uğraşı Temelli
Aktivite Analizi
2. BASKI

Uğraşı Temelli **Aktivite Analizi**

2. BASKI

Heather Thomas, PhD, OTR/L

Doçent ve Müfredat Koordinatörü

West Coast Üniversitesi

Los Angeles, California

Çeviri Editörü:

Prof. Dr. Ümit Uğurlu

SLACK
INCORPORATED

Hipokrat
Yayıncılık

© Hipokrat Yayınevi 2021

ISBN: 978-625-7399-27-2

Tüm hakları saklıdır. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yasası gereği; bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Hipokrat Yayınevi'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz.

Orijinal Eser Adı
Occupation-Based **Activity Analysis**

Authorised translation from the English language edition published by SLACK Incorporated
Original title: "**Occupation-Based Activity Analysis, Second Edition**", by **Heather Thomas**
Türkçe Basım: TURKISH Language Edition Published by Hipokrat Yayınevi, Copyright © 2021

Orijinal Eser Yayıncısı
© 2015 **SLACK Incorporated**

Orijinal ISBN
978-1-61711-967-5

Editör
Heather Thomas, PhD, OTR/L

Çeviri Eser Adı
Uğraşı Temelli **Aktivite Analizi**

Çeviri Editörü
Prof. Dr. Ümit Uğurlu

Grafik-Tasarım
Hipokrat Grafik Tasarım

Baskı - Cilt
Sözkesen Matbaacılık
İvedik Organize 1518. Sokak Matsit İş Merkezi
No: 2/40 - Yenimahalle / Ankara
Tel: (0312) 395 21 10

Hipokrat
Yayıncılık

Süleyman Sırrı Cad. No:16/2 Sıhhiye
Tel: (0312) 433 03 05 - 15 ANKARA
www.hipokratkitabevi.com

İthaf

Olduğumuz şeylerin çoğu mümkün olduğunu bildiklerimize dayanmaktadır. Anne ve babam geleceğim için bana bir sınır koymadılar ve bu kitabın yazılması da dahil olmak üzere atıldığım tüm maceralarda beni teşvik ettiler. Beni her zaman teşvik ettiğiniz ve arada da yavaşlamamı hatırlattığınız için sizlere teşekkür ederim. Size rehberliğiniz bugün beni olduğum yere getirdi.

Yazma esnasında saatlerce (ve günlerce) “ortadan kaybolmama” izin verdikleri için tüm arkadaşlarıma, sabırlı kocama ve geçmişteki öğrencilerime teşekkür ederim. Aranızdan bazıları onları arkalarından kamera ile takip etmeme izin verecek kadar naziklerdi. Bunu büyük bir takdirler karşıladım. “Benim bunu yaptığıma dair bir resim mi çekmek istiyor?” diye düşündüğünüzü biliyorum.

Son olarak bu kitap dünyanın her yanındaki tüm ergoterapi öğrencilerine adanmış ve onlara büyük bir teşekkür edilerek yazılmıştır. Mesleğimizin geleceği sizlerin ellerinde ve aydınlık.

İçindekiler

<i>İthaf</i>	<i>v</i>
<i>Teşekkür</i>	<i>ix</i>
<i>Yazar Hakkında</i>	<i>xi</i>
<i>Çeviri Editöründen</i>	<i>xiii</i>
<i>Çeviriye Katkıda Bulunanlar</i>	<i>xv</i>
<i>Türkçe-İngilizce Karşılıklar</i>	<i>xvii</i>
<i>Giriş</i>	<i>xix</i>
<i>Ümit Uğurlu</i>	
1. Bölüm Aktivite Analizi Nedir?	1
<i>Kardelen Yıldırım</i>	
2. Bölüm 1. Adım: Neyin Analiz Edilmekte Olduğunu Belirleyin	13
<i>Kardelen Yıldırım</i>	
3. Bölüm 2. Adım: Danışanla İlgisini ve Onun İçin Önemini Belirleyin	45
<i>Ayşenur Baysal</i>	
4. Bölüm 3. Adım: Sıralamayı ve Zamanlamayı Belirleyin	57
<i>Ayşenur Baysal</i>	
5. Bölüm 4. Adım: Nesneye, Eylem Alanına ve Sosyal Özelliklere Dair Talepleri Belirleyin	69
<i>Şüheda Özkan</i>	
6. Bölüm 5. Adım: Gerekli Vücut İşlevlerini Belirleyin	81
<i>Zeynep Çorakçı</i>	
7. Bölüm 6. Adım: Gerekli Vücut Yapılarını Belirleyin	135
<i>Şüheda Özkan</i>	
8. Bölüm 7. Adım: Gerekli Eylemleri ve Performans Becerilerini Belirleyin	155
<i>Sultan Akel</i>	
9. Bölüm Değerlendirme, Müdahale, Planlama ve Sonuçlar İçin Aktivite Analizi	179
<i>Sultan Akel</i>	
Ek A Aktivite Analiz Formu	189
<i>Ümit Uğurlu</i>	
Ek B Uğraşı Temelli Aktivite Analizi Formu	201
<i>Zeynep Çorakçı, Ümit Uğurlu</i>	
Ek C Tamamlanmış Aktivite Analizi Formu	213
<i>Ümit Uğurlu</i>	
<i>Dizin</i>	<i>225</i>

Teşekkür

Her gün yaptığımız şeylerin karmaşıklığını tam olarak anlamamı sağlayan şey bir şeylerle uğraşmam ve uğraşlarla meşgul olan diğerlerini izlememdir. Uğraşlarına ve günlük yaşamlarına pencere açarak aktivitelerin nasıl ve neden ortaya çıktığına dair bana bir öngörü sağlayanlara teşekkür etmek isterim. Bu fırsat için yıllardır hizmet sunmakta olduğum danışanlarıma özellikle teşekkür etmek isterim. Sabrınız ve güveniniz benim yürüttüklerim ötesindeki uğraşları anlamamı olanaklı kıldı.

Heather Thomas, PhD, OTRL/L

Yazar Hakkında

Ergoterapist Dr. Heather Thomas California, Los Angeles’da West Coast Üniversitesi’nde doçenttir. 2004 yılında Loma Linda Üniversitesi’nde aktivite analizi öğretmeye başladı. 1998’de Southern California Üniversitesi’nden ergoterapi yüksek lisans derecesi aldıktan sonra California Cypress’de Taura International Üniversitesi’nde sağlık yönetimi eğitimi ve 2011 yılında sağlık biliminde doktora derecesi aldı. Thomas klinik çalışmalarında yetişkin akut ve akut rehabilitasyon ortamları üzerinde yoğunlaşmıştır. 2000’den 2002’ye kadar Casa Coline Assistive Technology Center’da yöneticilik yaptı. 2007’den 2008’e kadar ise California Pomona’da Casa Colin Centers’da ergoterapi hizmetleri yöneticiliği yaptı. California’da Ergoterapi Derneği içerisinde çeşitli liderlik pozisyonlarında görev aldı ve Amerikan Ergoterapi Derneği’nin (American Occupational Therapy Association - AOTA) konferanslarına katıldı. Şu anda AOTA Temsilciler Kurulu’nda California temsilcisi olarak görev yapmaktadır. Aynı zamanda birkaç dönem boyunca Los Angeles Ergoterapi Liderlik Forumu’nda başkanlık yapmıştır. Yeterince hizmet almayan bölgelere ergoterapi hizmetlerini yayan Dr. Heather 2010 depreminde yaralananlarla çalışmak üzere Haiti’ye gönüllü olarak gitti ve bu ülkede bir rehabilitasyon teknisyenliği mesleğinin kurulmasına yardımcı oldu. Uzun süredir yoga eğitmeni olan Dr. Heather şimdi Los Angeles’ta yoga, kayak, bahçe işleri yapmaktan, yeni uğraşlar öğretmekten ve öğrenmekten keyif aldığı bir yaşam sürmektedir.

Çeviri Editöründen

Ülkemizde ergoterapinin özgün bir bilim alanı olarak akademik oluşumu diğer uluslararası örneklerine kıyasla nispeten yeni kabul edilebilir. Ülkemizde ilk defa 1986 yılında İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Bölümü içerisinde özel bir yapılanmayla verilmeye başlanan lisans düzeyi ergoterapi eğitimi maalesef kısa soluklu olmuştur. Toplam beş dönemde mezun olan ve sayıları 20 dolayında olan ülkemizin bu ilk ergoterapistleri gerek meslek yasasının olmaması gerekse de sayıca çok az olmalarından dolayı mesleki kimliklerini devam ettiremediler. Kitabın çeviri editörü olarak, bu ilk ergoterapistlerden biri olmanın gururunu ve heyecanını yaşıyorum. Öğrenciliğim esnasında yaşadığım güçlüklerden biri ergoterapi alanında özgün eserlere ulaşmadaki güçlüktü. O zamanki tedarik ve erişim koşulları günümüzdekinden oldukça kısıtlıydı. Ancak eğitimlerimizden edinebildiğimiz kaynaklara ulaşabiliyorduk ve bunlarda sayıca oldukça azdı. Kaynaklara ulaşırsak dahi bir diğer sorun da doğru bir şekilde tercüme edebilmektir.

Ülkemizde lisans ve ön lisans düzeyinde ergoterapi eğitimi veren bölüm ve programların sayısı son zamanlarda gittikçe artmaktadır. Bu artan ilgiyle birlikte bilgiyi üretme ve kullanma noktasında ders kitabı mahiyetinde temel kaynaklara gereksinim giderek artmaktadır. Günümüzde ergoterapi alanında kitap sayısı ve çeşitliliği artmış olsa da temel kaynak özelliğindeki eserlerin Türkçe'ye çevrilmesinde henüz yeterli bir noktaya gelinmediği görülmektedir.

Aktivite analizi ergoterapistlerin temel araçlarından birisidir ve birçok üniversitenin ergoterapi bölümlerinde tek başına ve/veya çeşitli ders içeriklerinde sunulmaktadır. Erg. Dr. Heather Thomas'ın Uğraşı Temelli Aktivite Analizi kitabı ise bu alandaki en belli başlı eserlerden biridir. Bu eseri görev yaptığımız Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü'nde uzun süredir kullanmaktayız. Gerek kapsamı gerekse de sunum yöntemi olarak başarılı bulduğumuz bu eseri Türkçe'ye çevirerek daha geniş bir kitleye ulaşmasını amaçladık. Metin içerisinde ergoterapi alanında yaygın kullanılan ve özel isim mahiyetindeki bir takım İngilizce adlandırmaların Türkçe karşılıkları için Giriş Bölümü'nün önünde Türkçe-İngilizce Karşılıklar Bölümü oluşturduk.

Kitapta, birkaç özel durum dışında, Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe ve Türkçede Batı Kökenli Kelimeler Sözlüklerinde yer alan kelimelerin kullanılmasına özen gösterdik. Bu bağlamda, İngilizce "occupation" teriminin Türkçe karşılığı olarak "uğraşı" kelimesini kullanmayı tercih ettik. Türkçe ergoterapi literatüründe son zamanlarda sık karşılaşılmaya başlanan "okupasyon" terimi gerek Türkçe'ye aktarım kurallarına uymadığı gerekse de alan dışında olup da bu konuya ilgi duyan diğer uzmanlar tarafından anlaşılabilir olduğu için tercihimiz bu yönde oldu.

Yoğun çalışma temposu içerisinde bu kitabın Türkçe'ye kazandırılmasında ilk kıvılcımı yakan ve beni motive eden değerli çalışma arkadaşlarım Şüheda Özkan, Zeynep Çorakçı, Kardelen Yıldırım, Sultan Akel ve Ayşenur Baysal'a teşekkür ederim. Onlar olmasaydı bu çeviri projesi gerçekleşemezdi. Ayrıca zor bir dönemde kitabın çevirisinin yayımlanmasında desteğini esirgemeyen Hipokrat Kitabevi'ne de teşekkürü bir borç bilirim.

Kitabın bu alana ilgili duyan ve öğrenmek isteyen herkese yararlı olmasını dilerim.

Bu çeviriyi 2012 yılında aramızdan ayrılan babam Mehmet Uğurlu'ya ve 2020 yılında kaybettiğim ve eğitimimde büyük emeği olan annem Nermin Uğurlu'ya ithaf ediyorum.

Prof. Dr. Ümit Uğurlu

Çeviriye Katkıda Bulunanlar

Editör

Prof. Dr. Ümit Uğurlu

Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, İstanbul

Katkıda Bulunanlar

Uzm. Erg. Ayşenur Baysal

Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, İstanbul

Uzm. Erg. Kardelen Yıldırım

Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, İstanbul

Uzm. Erg. Sultan Akel

Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, İstanbul

Uzm. Fzt. Şüheda Özkan

Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, İstanbul

Prof. Dr. Ümit Uğurlu

Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, İstanbul

Uzm. Erg. Zeynep Çorakçı

Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, İstanbul

Türkçe-İngilizce Karşılıklar

Amerikan Ergoterapi Derneği: American Occupational Therapy Association – AOTA

Ergoterapi Uygulama Çerçevesi (Çerçeve): Occupational Therapy Practice Framework -OTPF

Dünya Sağlık Örgütü: World Health Organization – WHO

İşlevsellik, Yetiyitimi ve Sağlığın Uluslararası Sınıflandırması: International Classification of Functioning, Disability and Health – ICF

Motor ve Süreç Becerileri Değerlendirmesi: Assessment of Motor and Process Skills - AMPS

Motor ve Süreç Becerileri Değerlendirmesi Okul Uyarlaması: School Version of the Assessment of Motor and Process Skills - School AMPS

Sosyal Etkileşim Değerlendirmesi: Evaluation of Social Interaction – ESI

İnsan Performans Ekolojisi: Ecology of Human Performance

Kişi-Çevre-Uğraşı Performans: Person-Environment-Occupation Performance

Kişi-Çevre-Uğraşı: Person-Environment-Occupation - PEO

Evrensel Terminoloji III: Universal Terminology III - UT-III

Giriş

Uğraşları ve aktiviteleri sadece hedef değil de aynı zamanda bir tedavi yöntemi olarak kullanan bir meslek olarak hem danışanın uğraşlarının kendine özgülüğünü hem de bir aktivitenin nasıl tedavi etmek amacıyla kullanılabileceğini anlamak zorundayız. Bu metin her iki alana da bir giriş niteliği taşımaktadır. Bunun için önce bir aktivitenin karmaşıklığını açığa çıkarmak amacıyla katmanları birbirlerinden ayırma süreci açıklanacak ve daha sonra bu bilginin değerlendirme ve müdahale amacıyla nasıl kullanılacağını incelenecektir. Uğraşların ne denli zengin olabileceklerini anlamamızı sağlayacak olan bu derinlemesine yapılan analizdir.

Aktiviteler ve uğraşlar arasındaki büyük farkı tam olarak fark edebilmem bu kitabın yazım süreci sayesinde gerçekleşmiştir. Bir uğraşının karmaşıklığını analiz etmek için onunla meşgul olan kişi, çevresi ve onun seçtiği uğraşının kendi özgülüğü hakkında çok daha derinlemesine bilgi edinilmesi gerekir. (“Kişi, çevre, uğraş” modeli, uğraş temelli aktivite analizini anlamak için ne denli uygun düşmektedir!) Bir aktivite analizinde olduğu gibi uğraş temelli analizde tam katılım için neyin gerekli olduğuna bakar. Bununla birlikte aktivite analizinin ötesine geçer. Bunun onunla meşgul olan kişi için taşıdığı anlama ve kişi tarafından nasıl ve nerede gerçekleştirildiğine de bakar.

Bu metinde aktarılan aktivite analizi planı için, *Ergoterapi Uygulama Çerçevesi'nin (Çerçeve) (Occupational Therapy Practice Framework)*, 3. Baskısında (AOTA, 2014) yer alan aktivite talepleri bölümünü referans alınmıştır. Bu kitabı oluşturan yazarlar tarafından kullanılan terminolojinin kaynağı önceki ergoterapi literatürü ile birlikte Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization- WHO) (2001) tarafından yayımlanan İşlevsellik, Yetiyitimi ve Sağlığın Uluslararası Sınıflandırması'dır (International Classification of Functioning, Disability and Health – ICF). *Talepler* terimi, aktivitelerin ortaya çıkması için katılımcılardan ve çevresel unsurlardan bir şeyler talep ettiği fikrine karşılık gelir. Çok daha pasif anlamlı terimler olan *gerekli veya istenilen* yerine *talepler* sözcüğünün seçilmiş olması ilginçtir.

Bu metinde Ergoterapi Eğitimi Akreditasyon Konseyi'nin (Council for Occupational Therapy Education – ACOTE) doktora, yüksek lisans ve ön lisans düzeylerindeki ergoterapi programları için belirlediği aşağıdaki eğitim standartlarına değinilmektedir.

- B.2.2 Uğraş, performans becerileri, performans paternleri, aktivite talepleri, bağlam(lar), çevre ve danışana özgü unsurların etkileşimini kapsayacak şekilde uğraş ve aktivitenin anlamını ve dinamiklerini açıklar (ACOTE, 2014, s. 19).
- B.2.3 Performans, katılım, sağlık ve iyilik halini desteklemek için hem ergoterapi mesleğinin bakış açısından uğraşının kendine özgü tabiatını hem de taşıdığı değeri tüketiciler, potansiyel işverenler, çalışma arkadaşları, üçüncü taraf mükellefler, düzenleyici kurumlar, karar vericiler, diğer taraflar ve kamuyla ilişkilendirir (ACOTE, 2014, s. 19).
- B.2.7 Bir müdahale planı oluşturmak için uğraş, performans becerileri, performans paternleri, aktivite talepleri, bağlam(lar), çevresel koşullar ve danışanla ilgili faktörler alanlarında aktivite analizinin nasıl yapıldığını gösterir (ACOTE, 2014, s. 20).
- B.4.10 Bölgesel, eyalet, federal ve geri ödeme kuruluşlarının gerekliliklerine bağlı kalarak, hizmet sunumunun mali sorumluluğunu ve geri ödemeler için gerekli standartları karşılamak için ergoterapi hizmetlerini belgeler (ACOTE, 2014, s. 22).
- B.5.1 Yüksek Lisans Derecesi İçin: Danışmanlarla ve diğerleriyle iş birliği içerisinde değerlendirme sürecinde elde edilen bilgilerle birlikte danışanın belirttiği gereksinimleri temelinde (hedefleri ve bunlar başarmak için gerekli yöntemleri de kapsayan) uğraş temelli müdahale planları ve stratejileri geliştirmek için uygun teorik yaklaşımlara, uygulama modellerine ve referans çerçevelerine dayanan değerlendirme bulgularını kullanır. Müdahale planları ve stratejileri kültürel açıdan uyumlu olmalı, güncel ergoterapi uygulamalarını yansıtmalı ve mevcut kanıtlara dayanmalıdır. Müdahaleler aşağıdaki bileşenlere yöneliktir:
  - Danışanın evde, işte ve toplumsal ortamlardaki rolleri gerçekleştirmesi için gerekli olan ve anlam taşıyan aktivitelere katılımını kapsayan uğraş profili.

- Değerler, inançlar, maneviyat, beden işlevleri (ör. nöromuskuler, duyu, ağrı, görsel, algısal, bilişsel, ruhsal) ve beden yapıları (ör. kardiyovasküler, sindirim, sinir, genitoüriner, endokrin sistemleri).
- Performans paternleri (ör. alışkanlıklar, rutinler, adetler, roller). Bağlam (ör. kültürel, kişisel, zamansal, sanal) ve çevre (ör. fiziksel, sosyal).
- Motor ve praksis becerilerini kapsayan performans becerileri, duyu-algı becerileri, duygusal düzenleme becerileri, bilişsel beceriler ve bilişsel ve sosyal beceriler (ACOTE, 2014, s. 23-24).
- B.5.1 Ön Lisans Derecesi İçin: Danışmanlarla ve diğerleriyle iş birliği içerisinde değerlendirme sürecinde elde edilen bilgilerle birlikte danışanın belirttiği gereksinimleri temelinde (hedefleri ve bunlar başarmak için gerekli yöntemleri de kapsayan) uğraşı temelli müdahale planları ve stratejileri geliştirilmesine yardım eder. Müdahale planları ve stratejileri kültürel açıdan uyumlu olmalı, güncel ergoterapi uygulamalarını yansıtmalı ve mevcut kanıtlara dayanmalıdır. Müdahaleler aşağıdaki bileşenlere yöneliktir:
  - Danışanın evde, işte ve toplumsal ortamlardaki rolleri gerçekleştirmesi için gerekli olan ve anlam taşıyan aktivitelere katılımını kapsayan uğraşı profili.
  - Değerler, inançlar, maneviyat, beden işlevleri (ör. nöromuskuler, duyu, ağrı, görsel, algısal, bilişsel, ruhsal) ve beden yapıları (ör. kardiyovasküler, sindirim, sinir, genitoüriner, endokrin sistemleri).
  - Performans paternleri (ör. alışkanlıklar, rutinler, adetler, roller). Bağlam (ör. kültürel, kişisel, zamansal, sanal) ve çevre (ör. fiziksel, sosyal).
  - Motor ve praksis becerilerini kapsayan performans becerileri, duyu-algı becerileri, duygusal düzenleme becerileri, bilişsel beceriler ve bilişsel ve sosyal beceriler (ACOTE, 2014, s. 23-24).
- B.5.2 Günlük yaşam aktivitelerinde (GYA), aletli günlük yaşam aktivitelerinde (A-GYA), eğitim, iş, oyun, dinlenme, uyku, serbest zaman ve sosyal katılımında güvenlik, sağlık, iyilik hali ve performansı arttırmak için doğrudan ergoterapi müdahaleleri ve yöntemleri arasında seçim yapar ve uygular (ACOTE, 2014, s. 24)
- B.5.9 Ergonomi prensiplerinin uygulanmasını da kapsayan çevre (ör. ev, iş, okul, toplum) ve süreçleri koşullara uygun hale getirir (ACOTE, 2014, s. 24).
- B.5.23 Danışanın değişen gereksinimlerini, sosyokültürel bağlamı ve teknolojik gelişmeleri yansıtmak için çevreyi, araç-gereçleri, malzemeleri, uğraşları ve müdahaleleri derecelendirir ve koşullara uygun hale getirir (ACOTE, 2014, s. 26).

Öğrenciler aktivite analizi uygulayıcılar olarak yaşamlarını da kapsayan kariyerleri boyunca kullanırlar. Aktivite analizini öğrettiğim yıllar boyunca diğer sınıflarda karşılaştıkları sorunlara yanıt bulmak için aktivite analizi dersi notlarına geri dönüp bakan öğrenciler gördüm. Öğrenciler, *Çerçevenin* alanlarını tarif eden bu notları bir referans olarak kullanıyorlardı. Bu yüzden bu metnin *Çerçeveyi* ve önemli temel bilgiyi detaylandırarak ergoterapi müfredatında gelecekteki çalışmalar için bir kaynak olarak işlev görmesi umulmaktadır.

Bir aktivite analizi metni olarak bu kitap bölüm sırasına riayet edilerek okunmalıdır. Okuyucu 1. Bölümden başlayarak aktivite analizinin adımları boyunca ilerlemektedir. Bölümlerin tertip edilme şekli aktivite analizinin olağan bir şekilde tamamlanma sürecini yansıtmaktadır. Eğer okuyucu daha ileri bölümlere atarsa süreç anlaşılır olmayabilir ve aktivitenin özellikleri belirlenemeyebilir.

Bir kaynak metni olarak kullanılması için her bir bölüm *Çerçeve*'nin belirli bir yönünün kapsayacak şekilde tasarlanmıştır. *Çerçeve*'de Tablo 1'de listelenen uğraşı alanları 2. Bölüm'de tanımlanmaktadır. *Çerçeve*'de Tablo 2'nin bir bölümünü oluşturan danışanla ilgili faktörlerden beden işlevleri 6. Bölüm'de detaylı olarak açıklanmıştır. Beden yapılarının da danışanla ilgili faktörler arasında yer aldığı değerlendirilmiş ve bu konuya 7. Bölüm'de değinilmiştir. 3. ve 4. Bölümler Tablo 7'de yer alan *Çerçeve*'nin aktivite talepleri bölümünün büyük kısmını kapsamaktadır. Metnin 8. Bölümü'nde *Çerçeve*'nin 3. Tablosunda yer alan performans becerilerine dair bir inceleme yer almaktadır.

Aktivitelerin nasıl analiz edileceklerini tam olarak anlamak için bölümlerde bahsedilen aktivite ve egzersizlere katılmak önem taşımaktadır. Analizleri yürütebilme becerisi kazanılan bilginin işler hale getirildiği uygulama yoluyla gerçekleşir. Bu metinde sunulan bilgi bir temel sağlamakla birlikte, okuyucular eğitimleri ve tecrübeleri geliştikçe beden işlevleri ve becerileri hakkında daha fazla bilgi kazanacaklardır.

Bu kitabı okudukça umarım dünyaya yeni bir camdan bakmaya ve “basit” bir aktivitenin nasıl o kadar da basit olmayabileceğini görmeye başlayacaksınız. Her görev, başarılı bir katılıma götüren çok sayıda unsur içerir. Dünyamız farklı karmaşıklık düzeylerine sahip ve sayılamayacak kadar çok vücut işlevi ve becerilerden oluşan kombinasyonları gerektiren uğraşlarla doludur. Bu uğraşlara özgü taleplerin danışanlarımız ve onların içinde yer aldıkları bağlama nasıl uyum sağladığını tam olarak anlayabilmek ergoterapistler olarak bize bağlıdır. Bu yolla, katılımın nasıl ilerletilebileceği veya geliştirilebileceğine dair bilgi ediniriz.

Mevcut baskıda bazı düzeltmeler yapılmıştır:

Nisan 2014’te *Ergoterapi Uygulama Çerçevesi*’nin üçüncü baskısı yayımlandıktan sonra aktivite analiz sürecini ve kullanılan terminolojiyi etkileyen önemli değişikliklerin yapıldığı anlaşılmıştır. Bu yüzden öğrencilere ve eğitimcilere *Çerçeve*’de yapılan değişiklikleri yansıtan bir metin sunmak için orijinal *Uğraşı Temelli Aktivite Analizi*’nin yeniden gözden geçirilmesi gerekti. Bu durum aynı zamanda geliştirilmesi gereken bazı aktivitelerin, formların ve fotoğrafların da iyileştirilmesi fırsatını yarattı. Aşağıdakiler ikinci baskıda yapılan önemli değişikliklerin bir kısmını içeren özet bir listedir:

1. *Çerçeve*’nin Aktivite Talepleri bölümüne yeni eklenenleri yansıtmak için “Danışanla İlgisini ve Önemini Belirleyin: Uğraşı Temelli Aktivite Analizi” başlıklı bölüm eklendi.
2. Yeni *Çerçeve*’de yapılan değişikliklere dayalı olarak 2. Bölüm’de uğraşı alanını belirlemede kullanılan terminoloji ve tanımlar değişti. Farklı uğraşları kapsayan eklemeler ve değişiklikler yapıldı.
3. Beden işlevleri hakkındaki bölüm yeni *Çerçeve*’de önemli bir değişiklik olan “danışana özgü faktörler” kavramının yeniden yapılandırılması ve kullanılan terminolojideki değişiklikleri yansıtmaktadır.
4. *Çerçeve*’deki performans becerileri bölümü tamamen değişti. Bu yüzden bu kitapta da performans becerilerine dair bölüm tamamen yeniden gözden geçirildi.
5. Son bölüm değerlendirme, müdahale, planlama ve sonuçlar için aktivite analizinin farklı yönlerinin nasıl kullanılacağı üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bu durum yeni *Çerçeve*’nin aktivite analizini bir alan olarak değil ergoterapi sürecinin bir parçası olarak gördüğü gerçeğini yansıtmaktadır. Böylece müdahalenin tüm yönleriyle sıkı bir şekilde iç içe geçmiştir.
6. Her bir bölümün sonunda ek aktivitelere yer verilmiştir.
7. *Çerçeve*’deki değişiklikleri yansıtmak için eklerde ve formlarda bazı değişiklikler yapılmıştır.
8. Daha net ve yüksek çözünürlüklü yeni resimler eklenmiştir.

Eğitimciler için her bir bölümün PowerPoint sunumlarını içeren ek eğitim materyalleri mevcuttur. Bu materyallere erişim için lütfen SLACK Incorporated’ın www.efacultyounge.com genel ağ sitesine bakınız.

Kaynaklar

- Accreditation Council for Occupational Therapy Education. (2014). Accreditation Council for Occupational Therapy Education (ACOTE) Standards and Interpretive Guide.
- American Occupational Therapy Association. (2014). Occupational therapy practice framework: Domain and process (3rd ed.). American Journal of Occupational Therapy, 68 (Suppl. 1): S1-S48.
- World Health Organization. (2001). International classification of functioning, disability, and health. Geneva, Switzerland: Author.

